

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis in genere; de Baptismo, de Confirmatione, Eucharistia, Sacrificio Missæ; Constitutionem Innocentii XII. super celebratione Missarum, variaque alia decreta

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 12. 13. & 14. Objectiones aliæ de necessitate intentionis diluuntur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40834

De Sacramentis. Cap. IV. 19

rationalis , ut Ministri Christi & ut Ministri De Sacra-
salutis : Hinc est , quod necesse est quod fiat ^{mentorum}
ex intentione , quā quis intendat facere quod ^{dispensatio-}
Christus instituit ad humanam salutem , vel ^{ne.}
saltē facere quod facit Ecclesia .

Quast. II. Si habitualis intentio Ministri
non sufficiat , quomodo intelligi debet quod ait
Divus Thomas , quod Licet ille qui aliud co- D. Th. 3. p.
gitat non habeat actualē intentionem ; ha- q. 64. art. 8.
bet tamen intentionem habitualē , qua suffi- ad 3.
cit ad perfectionem Sacramenti ?

Resp. Facile est videre ex verbis Divi Tho-
mæ , cum non loqui de intentione habituali ,
quatenus distinguitur à virtuali , sed solum
quatenus distinguitur ab actuali ; cùm dicat
ibidem immediate post verba citata : Putà cùm
Sacerdos accedens ad baptisandum , intendit
facere circa baptisandum quod facit Ecclesia .
Vnde si postea in ipso exercitio actus cogitatio
ejus ad alia rapiatur , ex virtute prima inten-
tionis perficitur Sacramentum . Hoc autem
vocamus intentionem virtualem , quæ nihil
aliud est quam intentio quæ reperitur in eo ,
qui habità intentione actuali administrandi
Sacramentum , postmodum distractus est , il-
ludque confert virtute primæ intentionis actualis
quam priùs habuit .

Quast. 12. Si intentio Ministri necessaria
foret ad validitatem Sacramenti , sanctus Ale-
xander Episcopus Alexandriæ , non debuisset
approbare Baptismum à sancto Athanasio So-
ciis jocando collatum ; cùm enim adhuc puer
pueriliter iuderet in littore maris & Episcopa-
les actiones imitando exprimeret , colludentes
pueros baptizavit in nomine Trinitatis ; quo-
niam quidem qui ludendo solum res facit , non
videtur habere intentionem administrandi Sa-
cramentum . Similiter Baptismus receptus à

20 TRACTATUS I.

sancto Genesio in theatro , ab eo qui irridere volebat mores Christianorum , & modum baptizandi eorum , non fuisset validus ?

Resp. Primò responderi potest factum Athanasii esse valdè dubium , ut patet ex ejus historia exactius scripta à celebri autore . Verùm licet hæc historia vera fore , Glossa in Can. Spiritus-sanctus , ubi hæc historia refertur , sic respondet . Dico etiam quod licet formam ludendo accipiat , dum tamen baptizare intendat , baptizat : Si autem omnia jocosè fiant , non erit Baptismus . Et Divus Thomas hanc difficultatem proponit , & ita solvit . Dicitur quod puer Athanasius ludendo simulans se Episcopum , baptizavit quosdam : Et judicatum est ab Alexandro Episcopo ut non rebaptizarentur , quia inventum est , quod ipse intentionem baptizandi habuit . Quod etiam patet ex hoc quod non baptizabat nisi Catechumenos , hoc est eos qui se disponebant ad recipiendum Baptismum .

Quod spectat ad factum sancti Genesii , dico illum joculariter & histrionicè Christiana mysteria imitantem , & irridentem coram Diocletiano , sed repente , tangente Deo cor hominis , ad fidem Christianam esse conversum , & baptizatum , ut ait sanctus Antoninus , his verbis : *Quam ob rem ad nos misisti , filiole ? At ille , non jam simulante & ficte , sed ex S. 9. summæ puro corde respondit , quia gratiam Christi consequi cupio , per quem renatus à ruina iniqitatum mearum liber fiam .* Ita hanc historiam refert Surius lib . 4. de Vita sanctorum , dum scribit vitam sancti Genesii . Posito autem quod minister ille evocatus nullam habuerit intentionem baptizandi , sed tantum deridendi Baptismum , tunc dicimus non baptizasse Genesium ; si autem baptizando voluerit fa-

Glossa. in
Can. Spiritus-
sanctus. 1. q.
1. verbo. In-
tegris interro-
gationibus.

D. Tho. in 4.
sent. dist. 6.
in Expositio-
nibus.

D. Antonin.
1.p.tit.8. c.1.
S. 9. summæ
historialis.

De Sacramentis. Cap. IV. 27

cere quod in baptizando Christianos facere solitos esse audierat, tunc ab eo baptizatum esse Genesium asserimus. Quoquo modo se res habeat, sanctus Genesius baptizatus est vel Baptismo fluminis vel sanguinis; fluminis quidem si praefatus Minister in eo baptizando intendebat facere quod Christiani in simili occasione faciebant: Sanguinis autem Baptismo regeneratus est cum Christi fidem amplexus illustre Martyrium subiit.

Quæst. 13. Quomodo igitur intelligenda sunt verba Divi Augustini relata in Canone: *Baptismus: Non timeo, inquit, adulterum, non ebriosum, non homicidam, quia columbam attendo per quam mihi dicitur, hic est qui baptizat*, nimirum Christus. Ex his verbis colligere licet, intentionem non esse necessariam ad validitatem Sacramenti; primò quia si intentio necessaria foret, timere quis posset, qui ab ebrioso Saeramentum susciperet, ne facile intentione careret. Secundò quia, ut ait sanctus Augustinus, quisquis baptizet, Christus est qui semper confert Baptismum, proindeq; intentio Christi sufficit ad validitatem Baptismi?

Resp. Facile videre licet ex verbis sancti Augustini, & ex eo quod probare volebat scribens contra Donatistas, asserentes validitatem Sacramenti pendere à sanctitate Ministri, sanctum Augustinum nihil aliud probare velle nisi sanctitatem ministri non esse necessariam ad validitatem Sacramenti. Unde Glossa in Can.

Dedit. i. q. i. verbo. ebrius, ait, ita tamen quod sentiat quid faciat, quia intentio baptizantis exigitur.

Quæst. 14. Si intentio necessaria est ad validitatem Sacramenti, quare Divus Augustinus relatus in Canone Solet, ait: *Vbi autem nec* Can. Solet de consecr. dist. 4.

22 TRACTATUS I.

que societas ulla esset ita credentium, neque ille qui acciperet, ita crederet, sed totum ludicrè & mimicè, & joculariter ageretur: utrum approbandus esset Baptismus qui sic datur: divinum judicium per alicujus Revelationis Oraculum, concordi oratione & impensis supplici devotione gemitibus, implorandum esse censerent; ita sanè ut post me dicturos sententias, si quid jam exploratum & cognitum afferrent, humiliter expectarent. Cur, inquam, cùm talis tantusque Doctor Ecclesiae non ausus sit hanc Controversiam definire, nos audeamus eam decidere?

Resp. Facile respondemus, nos jam in Ecclesia habere quod desiderabat sanctus Augustinus, cùm hæc Controversia definita fuerit à Conciliis Florentino & Tridentino supra relatis.

Quæst. 15. Requiritur-ne ad validitatem Sacramenti, ut. v. g. baptizans sciat quæ sit intentio Ecclesiae?

Resp. Non est necessarium, modò verè intendat baptizare, quod quidem Innocentius super C. Si quis puerum de Baptismo. Papa IV. afferit. Non est, inquit, necesse quod baptizans sciat quid sit Ecclesia, nec quod gerat in mente facere quod facit Ecclesia; imò si contrarium gereret in mente, scilicet non facere quod facit Ecclesia, sed tamen facit, quia formam servat; nihilominus baptizatus est, dummodo baptizare intendat. Atque hoc modo intelligendus est Innocentius IV. quod scilicet vult solum ad validitatem Sacramenti, ut is qui baptizat observet formam Sacramenti, & habeat præterea veram baptizandi intentionem, licet non sit necesse, ut velit per Baptismum conferre gratiam sanctificantem baptizato, quod vult tamen Ecclesia.